

Sygn. akt I UK 592/12

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 23 kwietnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Myszka (przewodniczący)

SSN Romualda Spyt (sprawozdawca)

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z odwołania J.J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o prawo do emerytury,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 23 kwietnia 2013 r.,

skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 22 maja 2012 r., sygn. akt [...]

uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej prawa do emerytury za okres od 1 do 31 stycznia 2012 r. i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie

Decyzją z dnia 1 kwietnia 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu J.J. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) z uwagi na brak wymaganego okresu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

W odwołaniu ubezpieczony zarzucił, że organ rentowy nie zaliczył do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach pełnego zatrudnienia w R. Fabryce Maszyn R. w R. oraz na kontrakcie w Hiszpanii.

Wyrokiem z dnia 27 lutego 2012 r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. Ośrodek Zamiejscowy w R. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od 1 stycznia 2012 r.

W uzasadnieniu wyroku Sąd stwierdził, że w świetle przeprowadzonego postępowania dowodowego ubezpieczony przepracował co najmniej 15 lat w warunkach szczególnych w okresie zatrudnienia w R. Fabryce Maszyn R. w R. i w związku z tym spełnia przesłanki prawa do emerytury.

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 22 maja 2012 r. oddalił apelację organu rentowego od powyższego wyroku.

Sąd drugiej instancji wskazał, że Sąd Okręgowy przeprowadził właściwe postępowanie dowodowe i dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych. Ocena zebranego materiału dowodowego nie budzi wątpliwości w świetle zasady wynikającej z art. 233 § 1 k.p.c., toteż Sąd Apelacyjny, po uzupełnieniu postępowania dowodowego, w pełni ją podzielił i przyjął za swoją. W konsekwencji za Sądem pierwszej instancji przyjął, że ubezpieczony spełnia warunki prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Organ rentowy zaskarżył ten wyrok skargą kasacyjną w części - w zakresie początkowej daty przyznania świadczenia. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie prawa materialnego przez niezastosowanie art. 100 ust. 1 w związku z art. 184 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że już w treści odpowiedzi na odwołanie zwracał uwagę na to, że ubezpieczony wniosek o emeryturę złożył 16 marca 2011 r., a w apelacji, iż rozwiązanie stosunku pracy (spełnienie ostatniego koniecznego warunku do uzyskania prawa do emerytury) nastąpiło dopiero w dniu 31 stycznia 2012 r. Okoliczność ta jednak została całkowicie pominięta w rozważaniach Sądu pierwszej i drugiej instancji. Sąd Apelacyjny oddalił apelację organu rentowego, mimo że zarzut naruszenia art. 100 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych został wyartykułowany wprost w zarzutach apelacji, a także umotywowany w jej uzasadnieniu. Wobec powyższego wydane w sprawie rozstrzygnięcie wprost narusza przepisy prawa, gdyż prawo do emerytury ubezpieczonego powstało najwcześniej od dnia następnego po dniu rozwiązania stosunku pracy, tj. 1 lutego 2012 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ma usprawiedliwioną podstawę.

Stosownie do art. 184 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2012 r. (przed zmianą dokonaną na podstawie art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2012 r., poz. 637), emerytura, o której mowa w tym przepisie, przysługiwała pod warunkiem między innymi rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem. Wymaganie to nie obowiązuje od 1 stycznia 2013 r. Zatem pod rządami powyższego przepisu w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji ubezpieczony mógł nabyć prawo do emerytury po spełnieniu ostatniej jego przesłanki (art. 100 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych), tj. po rozwiązaniu stosunku pracy. Sąd Najwyższy stwierdził, że w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku brak jakichkolwiek ustaleń odnośnie tego, kiedy ubezpieczony spełnił powyższy warunek.

Wobec tego, że Sąd drugiej instancji nie ustalił precyzyjnie prawnie doniosłych elementów stanu faktycznego w taki sposób, aby Sąd Najwyższy mógł

ocenić prawidłowość zastosowania powyższego przepisu prawa materialnego, trafny okazał się zarzut jego wadliwej subsumcji. Nie jest bowiem możliwe prawidłowe zastosowanie prawa materialnego bez zgodnego z prawem procesowym ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (por. między innymi wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2006 r., I PK 164/05, Monitor Prawa Pracy 2006 nr 10, s. 541).

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

/tp/